

Titulació	Tipus	Curs
Humanitats	OT	3
Humanitats	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Joan Carles Cirera Izquierdo

Correu electrònic: joancarles.cirera@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit per matricular-se a l'assignatura . Atès que som un grau d'humanitats, l'abordatge de l'assignatura es farà des d'una òptica tant filosòfica com històrica; i en la mesura que el temps ens ho permeti, interdisciplinària.

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Objectius

El terme cultura és, sovint, un calaix de sastre on s'inclouen manifestacions pròpies i d'altres més indefinides que, pel seu caràcter, cal tipificar en altres camps del coneixement. Sense voler ser exhaustius intentarem redefinir històricament i filosòfica l'espai on es legitima la seva presència, així com, el procés mitjançant el qual l'individu transforma la condició merament biològica en matèria específicament cultural.

A partir d'aquí, examinarem les reflexions d'alguns pensadors/res que han analitzat què és , a què anomenem i sota quines condicions es fa palesa aquesta manifestació. També abordarem la relació que hi mantenim, a fi de permetre'ns situar el problema en les seves coordenades actuals.

El primer bloc del curs es desenvoluparà sota la forma de classes a càrrec del professor.

El programa del segon bloc es compondrà a partir de les propostes articulades més avall i recollides , en forma de treball escrit i exposició oral, pel conjunt dels estudiants. Cada proposta d'aquesta segona part es conforma, avaluativament, en forma de ponència de congrés. Els primers dies de classe s'especificaran tots els detalls i es contestaran els dubtes suscitats.

Competències

Humanitats

- Analitzar críticament la cultura de l'actualitat i les circumstàncies històriques en què s'inscriu.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Utilitzar adequadament els recursos i les metodologies que s'empren en l'estudi de la cultura contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Assenyalar i discutir les principals característiques del pensament definitori d'una època i emmarcar-lo en el seu context.
2. Assenyalar i resumir el contingut comú de diverses manifestacions de diferents àmbits de la cultura.
3. Elaborar un resum a partir d'un text donat.
4. Escriure en un text acadèmic utilitzant el vocabulari propi de la disciplina
5. Identificar els mètodes propis de la història de la filosofia i utilitzar-los en l'anàlisi de fets concrets.
6. Indicar els principals temes de la història de la disciplina.
7. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions dels altres participants.
8. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.

Continguts

Temari

1. A què anomenem cultura? Schiller, Freud, Adorno i Mead/Benedict.
2. La Modernitat com a cultura: Baudelaire
3. Origen i fi de la cultura capitalista: *Prometeu, Faust i Don Giovanni*.
Nancy Fraser en les escletxes del sistema

- a. **Construcció i crítica del gran imaginari burgès XIX-XX.**
 - b. El totalitarisme com a matriu cultural del s.xx
 - c. Filosofia en femení i singular: Arendt i Zambrano o la cultura en l'exili.
-

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe magistrals	50	2	5, 6, 8
Tipus: Supervisades			
Elaboració treball de curs	18	0,72	1, 4, 8
Tutories al despatx (grup)	4	0,16	

Tutories al despatx (personal)	4	0,16	
Tipus: Autònomes			
Estudi i preparació exàmens	24	0,96	6
Lectura bibliografia i apunts campus virtual	42	1,68	1, 2, 6, 8

Tot i que en les classes es tracten temes transversals i es promou un aprenentatge coherent de la interrelació entre cultura i filosofia, les classes s'organitzen com sessions amb estructura pròpia, sempre a la recerca del diàleg amb l'estudiant.

Les activitats formatives seran de tres tipus:

A- Dirigides

B- Supervisades (s'hauran d'adaptar, si cal, en el percentatge més adient, a la docència virtual, a través dels diversos sistemes existents (teams, powerpoints narrats, vídeos, podcasts... etc)

C- Autònomes.

1. Les classes impartides pel professor pretenen la màxima participació del conjunt de la classe. En el cas que es doni un entorn de no- presencialitat o semipresencialitat es prendran les mesures oportunes perquè l'alumne assoleixi tots els seus resultats d'aprenentatge.

2. Les exposicions s'enfocaran de forma i manera que facin possible el màxim d'interacció crítica i constructiva amb el conjunt de l'assignatura.

Es proposen diverses metodologies docents innovadores, com ara la celebració d'un Congrés sobre la matèria a final de curs, l'ús de la gamificació i de les classes inverses.

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA)

exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines

emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de

l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Abstracs i comentaris de text	30%	3	0,12	1, 3, 8
Discussió en grups	10%	1	0,04	1, 4, 6, 8
Exàmens (1 prova escrita)	20%	2	0,08	1, 2, 5, 8
Presentació oral i escrita del treball de curs	40%	2	0,08	4, 7, 8

El primer bloc es valorarà de la següent forma:

A. Farem una prova escrita a classe que valdrà 2 **(20% de la nota de curs)**

La revisió voluntària de l'examen començarà el primer dia lectiu posterior a la publicació de les notes en el CV. Mitjançant una nota, paral·lela, s'indicaran horaris i dies d'atenció.

El segon bloc serà avaluat a partir dels següents criteris:

A. 4 punts de treball en grup: 2 punts treball escrit (20% de la nota final) 2 punts exposició oral (20% nota final)
Entrega la penúltima setmana de curs. Defensa oral l'última setmana de curs. En cas de no poder-se realitzar la defensa oral per l'absència de presencialitat, es farà de forma virtual. La revisió voluntària de la feina començarà el primer dia lectiu posterior a la publicació de les notes en el CV. Mitjançant una nota, paral·lela, s'indicaran horaris i dies d'atenció.

B. 3 punts (1x3) 30% de la nota final qüestions proposades a classe, comentaris de text (al llarg del curs) i discussions en grup via fòrum . La revisió voluntària de les qüestions començarà el primer dia lectiu posterior a la publicació de les notes en el CV. Mitjançant una nota, paral·lela, s'indicaran horaris i dies d'atenció.

C. 1 punt (10% de la nota final) per assistència, participació i resolució pro-activa de les discussions grupals o individuals vers l'assignatura.

Caldrà aprovar els dos blocs per fer-ho a l'assignatura. En cas contrari, serà necessari presentar-se ala recuperació.

La recuperació serà una prova general de tota la matèria exposada a classe. Per participar en la recuperació, és necessari haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats equivalent a un mínim de 2/3 parts de la qualificació final. La qualificació mínima, exigible, en la mitjana de l'assignatura serà de 3.5.

El treball només s'acceptarà si s'ha fet, prèviament, el procés de tutorització proposat pel docent.

Segons el punt 9 de l'article 266 de la Normativa Acadèmica de la UAB, "quan es consideri que l'estudiant no ha

pogut aportar prou evidències d'avaluació s'ha de qualificar aquesta assignatura com a no avaluable i alhora

la guia docent ha d'establir els criteris per assignar un no avaluable."

Es considerarà "no avaluable" a tot estudiant que no hagi presentat evidències d'avaluació (lliuraments o proves per escrit) en un mínim d'un 30% de l'assignatura.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'Estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

AVALUACIÓ ÚNICA

Tots aquells estudiants que es vulguin acollir a la modalitat d'avaluació única, caldrà que tinguin en compte els següents ítems:

1. Hi haurà un sol dia per avaluar-los - la data exacta es facilitarà la primera setmana de curs.

2. El dia assenyalat s'hauran de lliurar les evidències o exercicis demanats durant el curs (3 punts = 30% de la nota)

3. Així mateix es farà un examen similar al proposat al llarg de l'assignatura, però incloent tota la matèria explicada i lliurada en forma d'apunts, powerpoints, conferències i altre material al llarg del curs. (3 punts = 30 de la nota)

4. Es podrà participar en el Congrés en les mateixes condicions que la resta de la classe; de no acceptar aquesta modalitat, es farà de forma individual (ponència escrita) i s'exposarà (oralment, 20 m) el mateix dia de l'avaluació - després o abans de la prova escrita-, havent de fer el mateix procés de tutorització que tothom. (4 punts = 40% de la nota)

S'aplicarà el mateix criteri de no avaluable que per l'avaluació continuada.

La normativa per accedir a la recuperació és la mateixa que regeix en l'avaluació continua.

La revisió de la qualificació final segueix el mateix procediment que per a l'avaluació continuada.

Bibliografia

Bibliografia general del curs:

-Adorno, T.W (2007) : ***Dialéctica de la Ilustración***. Ediciones Akal, Madrid

-Adorno, T.W (2008) : ***Crítica de la cultura y sociedad I*** .Ediciones Akal. Madrid

-Adorno, T.W (2008) : ***Crítica de la cultura y sociedad II***. Ediciones Akal. Madrid.

-Amaris Duarte, O (2021): Una poética del exilio. Hannah Arendt y María Zambrano. Barcelona. Herder.

-Anonim (2003): ***Historia del doctor Johann Fausto*** (s. XVI). Siruela. Madrid.

-Arendt, Hannah. (2005) : ***La condición humana***. Barcelona. Paidós Iberica.

-Arendt, H. (2006): ***Eichmann en Jerusalem***. Madrid. Debolsillo

-Arendt , Hannah , Finkelkraut,Alain.(1989): ***La crisi de la cultura***. Barcelona. Pòrtic.

-Arendt, H. (2006): Los orígenes del Totalitarismo. Madrid. Alianza Editorial

-Bauman,Z (2002): ***La cultura como praxis***. Barcelona. Paidós.

-Bauman,Z. (2002): ***Modernidad líquida***. FCE. Buenos Aires.

-Beauvoir, S. de (2017). ***El segundo sexo***. Madrid. Cátedra

- Beauvoir, S. de (2020): **La mujer rota**. Madrid. Lunwerg.
- Benedict, R. (1989): El hombre y la cultura. Barcelona. Edhasa
- Benhabib, S. (2017): Existeix el dret a tenir drets?. Barcelona. Breus 83. CCCB
- Bohannon, C. (2025): Eva. Barcelona. Seix Barral.

- Burke, P. (2006): ¿Qué es la historia cultural?. Paidós Iberica. Barcelona

- Butler, Judith (2017): El género en disputa. Paidós Ibérica. Barcelona.
- Butler, J. (2010): Violència d'Estat, Guerra, Resistència. Barcelona. Breus 40. CCCB

- Cassirer, E. (1977): Antropología filosófica. México. FCE.

- Cassirer, E. (1993): Filosofía de la Ilustración. FCE. México. @

- Eagleton, T. (2001): La idea de cultura. Barcelona. Paidós.

- Èsquil (2000): Prometeu encadenat. La Magrana. Barcelona. @

- Freud, S. (2008): El malestar de la civilització. Barcelona. Accent Editorial.
- Fraser, N. (2014): Repensar el capitalisme. Breus 70. Barcelona. CCCB
- Fraser, N. (2012): Sobre la justícia. Breus 57. Barcelona. CCCB

- Gadamer, H-G (1990): La herencia de Europa. Península. Barcelona.

- Gadamer, H-G (2001): El inicio de la sabiduría. Paidós. Barcelona.

- Geertz, C. (2005): La interpretación de las culturas. Gedisa. Barcelona.

- Goethe, J.W. (2009): Faust. Barcelona. Riurau.

- Hesíode (2000): Els treballs i els dies. La Magrana. Barcelona. (PDF) @

- Kant, I. (1999): En defensa de la Ilustración. Alba. Barcelona.

- Kraye, J. (2003): Introducción al humanismo renacentista. Barcelona. Akal.

- Lepénies, W. (2008): Melancolía y utopía. Arcadia. Barcelona.

- Marlowe, Ch. (2000): La trágica historia del Doctor Fausto. Cátedra. Madrid.

- Marzano,M (2008): La violència. Breus 23. Barcelona. CCCB.
- Mead, M. (1998): Masculino y Femenino. Barcelona. Minerva Ediciones.
- Mead, M. (2019): Cultura y compromiso. Barcelona. Gedisa

- Nietzsche, F.W (20009: Sobre el porvenir de nuestras escuelas (1872). Barcelona. Tusquets

- Safranski,R. (2000): El mal. Tusquets. Barcelona.

- Sloterdijk, P (2006): Crítica de la razon cínica. Madrid. Siruela.

- Sobrevilla, D. ed. (2006): Filosofía de la cultura. Trotta. Madrid.
- Soto García, P (2023): María Zambrano. Barcelona. Herder.

- Vattimo, G (1987): El fin de lamodernidad. Baercelona. Gedisa.

- Vernant, J-P (2000): L'univers, els déu i els homes. Barcelona. Empúries.
- Zacarés Pamplano, A (2021): María Zambrano, filosofa de la generación del 27. Madrid. Antígona
- Zambrano M. (2019): La tumba de Antígona. Madrid. Alianza Editorial

Programari

Es farà ús - en cas que la virtualitat, així ho demani - de totes les plataformes de connexió telemàtica (teams, meet ,zoom, etc) per portar a terme el normal desenvolupament de la classe, així com de les eines de transport de dades (Wetransferd, per exemple) necessàries pel normal desenvolupament de l'assignatura.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt